

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाण्डौ

(स्थानीय तह समन्वय शाखा)

फोन नं.-४२००५११/४२००३०४

मिति:- २०७९/१२/१६

पत्र सं.:-२०७९/०८०

चलानी नं.:- ३८८

श्री स्थानीय तह (सबै)।

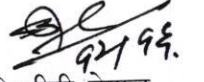
विषय:- जानकारी सम्बन्धमा।

प्रस्तुत विषयमा सर्वोच्च अदालतको च.नं. १६७७ मिति २०७९/१२/१२ को निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धी पत्र र सो साथ प्राप्त निर्णय समेत आवश्यक जानकारीको लागि यसैसाथ संलग्न गरी पठाइएको व्यहोरा आदेशानुसार अनुरोध छ।

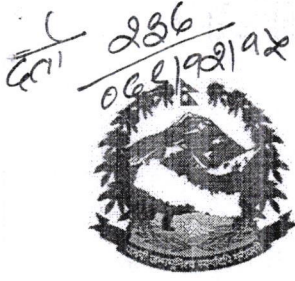
बोधार्थ:

श्री सर्वोच्च अदालत, काठमाण्डौ।

श्री सूचना तथा प्रविधि शाखा:-Website मा Upload गराइदिनुहुन।

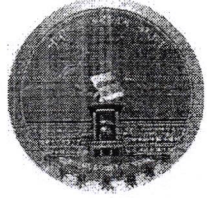
चिरञ्जीवी नेपाल
शाखा अधिकृत

हुंगाना जजिष्ठरी २१।

सर्वोच्च अदालत

(केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समिति)
काठमाडौं

पत्र संख्या:-२०७९/०८०
च.नं.:-१६७७

मिति:-२०७९।१२।१२

विषय:- निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धमा ।

श्री कानून तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखा, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय, सिंहदरवार, काठमाडौं ।

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
दस्तावेज नं.:- ३६०६
दर्ता मिति:- १२।१२

श्री महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, रामशाहपथ, काठमाडौं ।

श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं ।

श्री गृह मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं ।

श्री भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं ।

श्री फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालय, ववरमहल, काठमाडौं ।

श्री नेपाल वार एशोशिएसन, रामशाहपथ, काठमाडौं ।

श्री सर्वोच्च अदालत वार एशोशिएसन, रामशाहपथ, काठमाडौं ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा, सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०७४ को नियम ११७ को व्यवस्थानुसार केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समितिको अध्यक्ष सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाशकुमार हुंगानाज्यूको अध्यक्षता तथा सम्माननीय कायम मुकायम प्रधान न्यायाधीशज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा मिति २०७९।११।१९ गते बसेको बैठकबाट भएको निर्णय प्रति (पाना तीन) यसै साथ संलग्न राखि तहाँसंग सम्बन्धित निर्णयहरू कार्यान्वयनको लागि पठाईएको वेहोरा अनुरोध गर्दछु ।

०६९/१२/१२।१२

बाबुराम दाहाल
सहरजिष्टार/सदस्य- सचिव

सम्बन्धित शाखाहरूमा
आज्ञापनका लागि
१२।१२

प्रस्तावहरू

१. समितिको काम कारवाहीमा प्रभावकारीता सम्बन्धमा,
२. म्याद तामेलीमा सरोकारवाला बीचको समन्वय सम्बन्धमा,
३. कसुरजन्य सम्पतिको व्यवस्थापनमा सरोकारवाला निकायहरूको भूमिका सम्बन्धमा,
४. सम्पति जफत लगायत फैसला कार्यान्वयनको प्रभावकारिता अभिवृद्धि सम्बन्धमा,
५. सार्वजनिक सरोकारका विवादमा भएका आदेशको कार्यान्वयनको प्रभावकारिता अभिवृद्धि सम्बन्धमा,
६. न्यायिक काम कारवाहीलाई प्रभावकारी बनाउन सरोकारवाला निकायको आवश्यक सहयोग र समन्वय सम्बन्धमा,
७. विविध ।

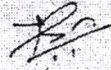
प्रस्तुत प्रस्तावित विषयहरूमा छलफल गरियो ।

निर्णय

१. केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समितिको काम कारवाहीलाई प्रभावकारी बनाउन ३ महिनामा कम्तीमा एक पटक समितीको बैठक वस्ने व्यवस्था मिलाउने । समितिबाट भएका निर्णयहरू प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने तथा समितिको अघिल्ला बैठकहरूबाट भएका निर्णयहरूको निरन्तररूपमा मुल्याङ्कन र अनुगमन गर्ने ।

अदालतबाट जारी भएको जुनसुकै वेहोराको म्याद सूचना प्रचलित संहिता तथा अदालतसंग सम्बन्धित नियमावलीले तोकेको समयमावधि भित्र रित्तपूर्वक तामेल गर्न गराउन सहयोग गर्नु सबैको कर्तव्य रहेको र आजको बैठकमा प्रस्तुत भएको म्याद तामेलीको विवरण हेर्दा बेपत्ता म्यादको सख्या अधिक रहेको देखिदा, म्याद छिटो छरितो एवं रित्तपूर्वक तामेल भएमा शिघ्र न्याय प्राप्ति र न्यायमा सहज पहुँच अभिवृद्धि गर्न अपेक्षित सहयोग पुग्ने हुँदा, शिघ्र रित्त पूर्वक म्याद तामेल गर्न गराउन स्थानीय निकाय, स्थानीय प्रशासन, स्थानीय प्रहरी प्रशासन लगायतका सरोकारवाला निकायहरूलाई तदारुकताकासाथ समन्वय र सहयोगका लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय तथा नेपाल वार एशोशिएसन, सर्वोच्च अदालत वार एशोशिएसनलाई पत्राचार गर्ने ।

३. मिति २०७८।०६।५ मा कसुर जन्य सम्पति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० र ऐ. नियमावली २०७७ बमोजिम कसुरजन्य सम्पति व्यवस्थापन विभागको गठन भई उपत्यकाको हकमा विभागले नै कार्यान्वयन गर्ने गरी र बाँकी ७४ जिल्लाको हकमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा समिति गठन भई कार्यरत रहेको देखिदा अब उप्रान्त पूर्व तयारीको लागि १ महिनाको समय प्रदान गरी मिति २०८० साल वैशाख १ गते देखि उक्त

ऐन तथा नियमले निर्दिष्ट गरे बमोजिमको प्रावधानहरूको कार्यान्वयनलाई थप प्रभावकारी बनाउन (अदालत, नेपाल प्रहरी, सरकारी वकिल र कसुरजन्य सम्पति व्यवस्थापन विभाग लै) आ-आफ्नो मातहतका निकायहरूमा आवश्यक निर्देशन दिई समन्वयात्मक ढंगले कार्य सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

४. मुद्दा अन्तिम भई अदालतको फैसला वा आदेश बमोजिम असुल उपर गर्नु पर्ने कैद, दण्ड जरिवाना असुल उपर गर्ने कार्यलाई तदारुकताका साथ अगाडी बढाउन सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरू विशेषतः नेपाल प्रहरी र स्थानीय प्रशासन, स्थानीय निकायसँग समन्वय गरी आवश्यक सहयोग लिई यस आर्थिक वर्षको अषाढ मसान्तसम्म परिणाम देखिने गरी फैसला कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाउन फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयलाई निर्देशन दिने ।
५. रिट क्षेत्राधिकार अन्तर्गत फैसला/आदेश भएका सार्वजनिक सरोकार लगायतका फैसला/आदेशको कार्यान्वयनमा थप प्रभावकारीता वृद्धि गर्न सर्वोच्च अदालत नियमावली २०७४ को नियम १३० (ड) बमोजिम सर्वोच्च अदालतमा पेश गरीएको प्रतिवेदन प्रणालीलाई निरन्तरता दिई यस सम्बन्धमा सरोकारवाला निकाय मन्त्रालय/विभाग/कार्यालयलाई ध्यानाकर्षण गराउन प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय, कानून तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखालाई नेपालको संविधानको धारा १२६ र धारा १२८ समेतका आधारमा लेखी पठाउने ।
६. फैसलाको कार्यान्वयन समयमा भएमा न्यायका उपभोक्ताले वास्तविक रूपमा न्यायको अनुभूत गर्ने हुँदा नेपालको संविधानको धारा १२६ मा मुद्दा मामिलाको रोहमा अदालतले दिएको आदेश वा निर्णयको पालना सवैले गर्नुपर्नेछ भनी उल्लेख भएको सार्वजनिक प्रत्याभूतीलाई सम्बद्ध सवैले मनन गरी अदालतबाट भएका मिलापत्र, आदेश वा फैसला शीघ्र कार्यान्वयन गर्न र कार्यान्वयनमा कुनै अडवड परेमा यस समितिमा छलफलका लागि प्रस्तुत गर्न भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयमा लेखी पठाउने । साथै, अदालतले मागेको मिसिल लगायतका प्रमाण कागजात यथासमयमा पठाउन मातहत मालपोत/भूमि सुधार कार्यालय, गुठी संस्थान, नापी विभाग/कार्यालयमा परिपत्र गर्न अनुरोध गरी उक्त मन्त्रालयलाई लेखी पठाउने ।
७. कैद जरिवाना असुली कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, मालपोत कार्यालय, खानेपानी संस्थान, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू स्थानीय निकाय लगायतका निकायबाट अदालतबाट कैद जरिवाना लागेको लगत फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयबाट लिई त्यस्ता व्यक्तिहरूको कैद जरिवाना असुल उपर भए नभएको अनिवार्यरूपमा हेर्ने/भिडाउने व्यवस्था मिलाई एकिन गरी नभएको पाइएमा त्यस्ता व्यक्तिलाई राज्यको तर्फबाट प्रदानहुने सार्वजनिक सेवा प्रवाह रोक्ने जिल्ला अदालत नियमावली, २०७५ को

[Handwritten signature]

नियम ८७ बमोजिमको व्यवस्थालाई प्रभावकारीताका साथ परिणाममुखी कार्यान्वयनमा सहयोग गर्न सम्बन्धित सबै निकायमा परिपत्र गरीदिन अनुरोध गरी नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कानून तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखामा लेखी पठाउने । साथै, फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयले लागत अभिलेख अद्यावधिक गरी उक्त महाशाखामा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

८. फैसला कार्यान्वयनलाई थप प्रभावकारी बनाउन निम्न बमोजिम गर्ने:

- (क) ७७ वटा जिल्ला अदालतहरू मध्ये हाल ब्यारेक भएका ५२ ओटा जिल्ला अदालतहरूमा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी अभियान संचालन गर्न थप न्यायिक प्रहरी आवश्यकता रहेको हुँदा अदालतको दरवन्दी अनुरूप रिक्त रहेको पद पूर्ती गरीदिन प्रहरी प्रधान कार्यालय लाई अनुरोध गर्ने ।
- (ख) काठमाडौं जिल्ला अदालतमा मात्रै ८ अरब भन्दा बढी जरिवाना असुल गर्न बाँकी रहेको देखिदा अदालतको न्यायिक प्रहरीले अदालत, नेपाल प्रहरी र CIB सँग थप लागत तथा सूचना आदान प्रदान गर्नको लागि समन्वय र सहयोग कायम गर्न निर्देशन दिने ।
- (ग) विदेशमा रहेका फरार कसुरदारलाई पक्राउ गरी कानूनको दायरामा ल्याउने काम गर्न प्रचलित पारस्परिक कानूनी सहायता सम्बन्धी ऐन, २०७० (Mutual Legal Assistance Act) र सुपुर्दगी ऐन, २०७० लाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न आ-आफ्नो तर्फबाट पहलकदमी गर्न MLA तर्फको केन्द्रिय निकायको रूपमा रहेको कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय र Extradition तर्फको केन्द्रिय निकायको रूपमा रहेको गृह मन्त्रालयलाई आवश्यक समन्वयको लागि अनुरोध गर्ने ।
- (घ) ७७जिल्ला अदालतहरूमध्ये काठमाण्डौं, पर्सा, काभ्रेपलान्चोक, सिन्धुपाल्चोक, ललितपुर रुपन्देही, सुनसरी, झापा, कास्की, गोरखा, मकवानपुर, सर्लाही, उदयपुर, रामेछाप, बारा, दोलखा र चितवन समेत १७ जिल्ला अदालतहरूमा बढी कैद दण्ड जरिवाना र सरकारी विगो रकम असुल गर्न बाँकी रहेको देखिदा, उक्त १७ वटा जिल्ला अदालतहरूको फरार कसुरदारहरूको सूचना CIB लाई प्रदान गर्ने गरी (अदालत, नेपाल प्रहरी, सरकारी वकिल विच) संयुक्त संयन्त्र बनाउन थप गृहकार्य गर्ने ।

५/१२/२०१७